

Si us plau, l'Administració (I): Governança i pacte nacional

Ismael Peña-López, *Sociedad Red*, 10/06/2024

El món està en un procés constituent, de redefinició profunda del contracte social. El comunisme ha desaparegut i el capitalisme agonitza, dubtant si mutar entre una regressió tecnofeudal o una institucionalització de l'economia social, encara per definir. Si el nou disseny de l'ordre mundial ha de tenir en compte, d'alguna manera, l'interès general, allò públic, allò col·lectiu, no n'hi ha prou amb estats –en el sentit representant i executor de la sobirania popular– que més o menys funcionin, sinó que han de ser capaços de personar-se en el debat constituent, tenir-hi una veu forta, liderar i emprendre els canvis. No està passant, ni en l'esfera social, ni en l'econòmica, ni en la tecnològica.

Una de les raons de la inacció és que l'aparell dels estats, l'Administració, no funciona. Ni escolta, ni respon, ni projecta, ni compleix, ni és operativa en general, avarada en mars de poca profunditat política.

Com respirar, com bategar, cal prioritzar l'Administració perquè deixi de notar-se, perquè pugui funcionar inconscientment, sabent que fa la seva funció, sense ofegar, sense aturar-se. Com respirar, com bategar. Li calen pulmons i un cor. Una conselleria que només faci això: funcionar i fer funcionar. Amb dedicació plena. Amb un pla per entrenar-se i posar-se en forma. Per transformar-se profundament. Li cal també un cervell: que prioritzi estar per l'equip, pel pressupost i pel calendari. El principal responsable que l'Administració funcioni ha de mirar, sobretot, cara endins – incloent-hi, aquí, la qualitat final dels serveis. Sovint es demana que les coses importants, estratègiques, vagin a Presidència: però, al final, qui molt abraça, poc estreny. L'excepció seria convertir Presidència en la gerència de la Generalitat: Administració i Hisenda. I la planificació, coordinació i avaluació de l'estratègia general i alguna de transversal. I poc més. Que no és poc.

És just admetre que el repte és massa complex i durador com per fer-se en solitari i a batzegades. Cap conseller –com cap alcalde, com cap ministre– és capaç d'arreglar pel seu compte l'Administració. Sí pot, i és la seva obligació, posar les bases i els mitjans perquè les coses passin. Cal, doncs, impulsar un acord de país –un Pacte Nacional per l'Administració i la Funció Pública– per cartografiar una diagnosi exhaustiva i de consens, per repartir responsabilitats entre els molts actors interpel·lats, per comprometre's amb les urgències i establir les estratègies, i per fer-ho. I per vigilar que es fa i qui ho fa. Sense aquest marc, compartit, estable a llarg termini, difícilment pot acabar bé el que pugui començar-se.

Què hi ha en joc? Els drets socials, la crisi climàtica, l'educació, la sanitat, l'alimentació, el teixit productiu, la recerca i la innovació, el model energètic, la llengua i la cultura, la justícia... És a dir: tot. L'Administració pot ser inhibidor o catalitzador. Ara està inhibint –i inhibint-se. És hora de canviar-ho. És hora de canviar-la. Requereix una prioritat, una persona i un pla. I un compromís durador. L'Administració i totes les lleis que la defineixen són un invent humà i, com a tal, no ens venen donada ni són immutables: són susceptibles de canvi, millora i transformació. Pot fer-se i s'ha de fer.

Sèrie d'articles en sis parts:

[Si us plau, l'Administració \(I\): Governança i pacte nacional](#) (10/06/2024)

[Si us plau, l'Administració \(II\): Organitzar el talent](#) (13/06/2024)

[Si us plau, l'Administració \(III\): Dades, digitalització, serveis](#) (17/06/2024)

[Si us plau, l'Administració \(IV\): Organització institucional i territorial](#) (20/06/2024)

[Si us plau, l'Administració \(V\): Missió i qualitat en la gestió](#) (24/06/2024)

[Si us plau, l'Administració \(VI\): Qualitat democràtica](#) (27/06/2024)